

Arvodesreglemente för arvode för god man/förvaltare

Antagen av den gemensamma överförmyndarnämnden i Ljungby, Markaryds och Älmhults kommuner, 2019-01-24.

Innehåll

Om reglementet och ställföreträdarskap.....	3
Kapitel 1 – godmanskap och förvaltarskap	3
Uppdraget som god man ellerförvaltare.....	3
Generella uppgifter som ingår i alla uppdrag.....	3
Tre typer av uppdrag.....	4
Kostnadsersättning	4
Beslut.....	4
Kapitel 2 – Godmanskap för ensamkommande barn och ungdomar	4
Tillämpning	4
Uppdraget	4
Arvodet.....	4
Arvode enligt prisbasbelopp.....	5
Arvodets storlek under asyltiden.....	5
Arvodets storlek efter uppehållstillstånd.....	5
Arvode utöver schablon för extraordinära insatser	6
Redogörelse för uppdraget	6
Nedsättning av arvode	6
Ersättning för kostnader	7
Utbetalning	7

Om reglementet och ställföreträdarskap

Att vara god man eller förvaltare är ett ideellt uppdrag. Gode mannen/förvaltaren har enligt 12 kap 16 § i Föräldrabalken rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och rätt till ersättning för sådana utgifter som krävs för att kunna utföra uppdraget (kostnadsersättning). Arvodet kan inte jämföras med lön.

Beslut om arvode och kostnadsersättning fattas av den gemensamma överförmyndarnämnden. Till sin hjälp vid bedömningen av arvodets storlek har nämnden årsräkningen. Den ger en bild av förvaltningens omfattning och svårighetsgrad. God man/förvaltare lämnar även en redogörelse för årets olika insatser. Avgörande för nämndens beslut är också uppdragets utformning. Omfattar uppdraget både ekonomisk förvaltning och personlig omvårdnad kan båda delarna arvoderas om detta begärs.

Om det inte finns särskilda skäl, ska arvode och ersättning betalas av huvudmannens medel i den mån hans beräknade inkomst under det år när uppdraget utförs överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet enligt 2 kap 6 och 7 §§ Socialförsäkringsbalken eller när hans tillgångar under samma år överstiger två gånger prisbasbeloppet. Arvode och ersättning som inte betalas av huvudmannen betalas av kommunen.

Detta dokument är uppdelat på två kapitel, nämligen godmanskap och förvaltarskap, samt godmanskap för ensamkommande barn och ungdomar. Arvodet skiljer sig något mellan dessa typer av uppdrag enligt rekommendation från SKL (Sveriges Kommuner och Landsting).

Kapitel 1 – godmanskap och förvaltarskap

Uppdraget som god man eller förvaltare

Lagstiftarens syn på arbetet som god man eller förvaltare är att uppdraget till stor del är ideellt. Man kan inte förvänta sig att arvode kan jämföras med lön. Dock stadgas i lagstiftningen att uppdragstagaren ska ha rätt till skäligt arvode för uppdraget. Vidare ska det ges ersättning för de utgifter som har varit skäliga påkallade för uppdragets fullgörande.

Nämnden kontrollerar vilket uppdrag ställföreträdaren har innan beslut om arvode fattas. Nämnden beslutar självständigt om arvode. Beslutet kan överklagas till tingsrätt.

Generella uppgifter som ingår i alla uppdrag

I alla uppdrag ingår att ställföreträdaren ska ha kontakt med den gemensamma överförmyndarnämnden. Det ingår att upprätta tillgångsförteckning, lämna årsräkningar och sluträkning, upprätta deklARATION och att årligen lämna en skriftlig redogörelse för uppdraget. Vidare ingår i alla uppdrag att ställföreträdaren ska underrätta sig och upprätthålla god kännedom om huvudmannens personliga förhållanden. Han/hon måste besöka sin huvudman och ha en personlig kontakt med denne/denna.

Personlig kännedom krävs bland annat för att gode mannen/förvaltaren ska kunna se till att tillgängliga medel används till huvudmannens nytta.

Tre typer av uppdrag

Tre typer av uppdrag kan ingå i ett godmanskap/förvaltarskap: Bevakarätt, förvalta egendom och sörja för person. Den gemensamma överförmyndarnämnden följer SKLs rekommendationer gällande ersättningsregler (cirkulär 07:74). För att en ändring av arvodesnivån ska ske krävs att uppdragets karaktär förändrats i något avseende jämfört med tidigare.

Kostnadsersättning

Kostnadsersättning utgår baserat på det underlag som ställföreträdaren uppvisar, eller med en schablon på 2 % av gällande prisbasbelopp.

Beslut

Den gemensamma överförmyndarnämnden fattar ensamt beslut om ersättningens storlek (arvode samt kostnadsersättning), vem som ska betala, samt hur ofta och för vilken tid ersättning ska betalas.

Kapitel 2 – Godmanskap för ensamkommande barn och ungdomar

Tillämpning

Riktlinjerna i detta dokument tillämpas av den gemensamma överförmyndarnämnden i Ljungby, Markaryds och Älmhults kommuner vid prövning av ersättning till ställföreträdare förordnade enligt lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

Uppdraget

En god man har enligt lag om god man för ensamkommande barn i uppdrag att i vårdnadshavares och förmyndares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter. Gode mannen har rätt och skyldighet att bestämma i alla frågor som rör barnets angelägenheter, personliga såväl som ekonomiska och rättsliga. Däremot ingår det inte i uppdraget att sköta den dagliga omvårdnaden eller tillsynen av barnet. Gode mannen har heller ingen försörjningsskyldighet gentemot barnet.

Av 12 § lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn framgår att 11 kap 14 § samt 12, 14, 16 och 19-21 kap föräldrabalken tillämpas i frågor om god man för ensamkommande barn.

Arvodet

Lagstiftaren säger att ett uppdrag som god man eller förvaltare till stor del är ett ideellt uppdrag. Gode mannen kan därför inte förvänta sig att få ett arvode som kan jämföras med lön. Gode mannen kan heller inte förvänta sig att få ett arvode som omfattar allt vad denne har utfört för sin huvudman. Gode män för ensamkommande barn har rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för de utgifter som varit skäligen påkallade för uppdragets

fullgörande (12 kap 16 § föräldrabalken). Gode män har dock inte rätt till arvode för sådant som inte ingår i uppdraget.

Beslut om arvode och ersättning för utgifter fattas av den gemensamma överförmyndarnämnden. Nämnden bestämmer dessutom i vad mån arvode och ersättning för utgifter ska betalas med medel som tillhör den enskilde. Om det inte finns särskilda skäl för något annat, ska arvode och ersättning för utgifter, inklusive de avgifter och skatter som utgår på dem, betalas med den enskildes medel i den mån hans eller hennes beräknade inkomst under det år när uppdraget utförs överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet enligt [2 kap. 6](#) och [7 §§ socialförsäkringsbalken](#) eller hans eller hennes tillgångar under samma år överstiger två gånger prisbasbeloppet. Arvode och ersättning för utgifter som inte ska betalas med den enskildes eller dödsboets medel ska betalas av kommunen. Lag (2010:1203).

Eftersom ensamkommande barn sällan varken har inkomster eller tillgångar betalas arvodet i dessa fall i princip alltid av kommunen. Från 1 juli 2017 ersätter staten kommunens kostnader för god man för ensamkommande barn som ett schablonbelopp som utbetalas till den kommun som barnet anvisas till. Ytterligare ett schablonbelopp utbetalas när barnet fått uppehållstillstånd.

Arvode enligt prisbasbelopp

Arvodet är knutet som procentsatser till gällande prisbasbelopp. En procentsats gör riktlinjerna för arvode mer hållbara på sikt. Dessa behöver inte årligen förändras om inga andra radikala faktorer förändras.

Arvodets storlek under asyltiden

Ett arvode om sammanlagt 25 % av ett prisbasbelopp per år utgår till gode män för ensamkommande barn under den tid som barnet inte har uppehållstillstånd samt fram till en månad efter barnet fått uppehållstillstånd, varav 10 % avser förvalta egendom och 15 % avser sörja för person. Eftersom arvodet utbetalas kvartalsvis så kommer en fjärdedel av 25 % utgå varje kvartal.

Arvodet under asyltiden ska ses som ett förhöjt arvode som innebär att gode mannen har kontakt med barnet flera gånger per månad genom personliga besök och/eller flera telefonsamtal varje månad med barnet, anhöriga, boendet, andra stödpersoner och myndigheter. Det förhöjda arvodet tar också hänsyn till att det i början av ett uppdrag kan innebära mer omfattande insatser. I normalfallet har det ensamkommande barnet en mycket enkel ekonomi med ett fåtal små inkomster och små utgifter per månad. Överlämnande av fickpengar sker vid enstaka tillfällen per år samt stående överföringar till barnets betalkort och ett eventuellt mindre sparande. Sörja för person ger högre arvode än förvalta egendom på grund av den enklare typen av ekonomi samt att gode mannens insatser i ärendet inom kategorin sörja för person är större, särskilt då barnets asylärende ännu inte har avgjorts.

Arvodets storlek efter uppehållstillstånd

Från och med en månad efter att barnet beviljats uppehållstillstånd, permanent eller tillfälligt, utgår ett arvode om sammanlagt 22 % av ett prisbasbelopp per år, varav 10 % avser förvalta

egendom och 12 % avser sörja för person. Eftersom arvodet utbetalas kvartalsvis så kommer en fjärdedel av 22 % utgå varje kvartal.

I normaluppdraget ingår att ställföreträdaren besöker barnet en gång per månad, har telefonkontakt med barnet och/eller boendepersonal någon gång i veckan och håller sig uppdaterad om barnets personliga situation. I normalfallet har det ensamkommande barnet en mycket enkel ekonomi med ett fåtal små inkomster och små utgifter per månad. Överlämnande av fickpengar sker vid enstaka tillfällen per år samt stående överföringar till barnets betalkort och ett eventuellt mindre sparande. Arvodet för sörja för person sänks eftersom att kraven på uppdraget minskas, exempelvis genom att ställföreträdaren inte behöver besöka barnet lika ofta. Arvodet för förvalta egendom kvarstår på samma nivå då denna del av uppdraget inte förändras på samma sätt.

Arvode utöver schablon för extraordinära insatser

Om det undantagsvis är ett uppdrag som kräver extraordinära insatser kan gode mannen begära arvode utöver schablon. Arvode utgår i dessa fall utöver normalarvode antingen med en förhöjd schablon eller med ett belopp motsvarande 200 kr/timme. Exempel på insatser som kan ligga till grund för arvode utöver schablon är då det ensamkommande barnet är inblandat i polisutredning, under omprövning av uppehållstillstånd, är föremål för LVU-placering för exempelvis missbruk, medicinsk åldersbedömning och så vidare. Avstämning i sådana ärenden görs till exempel med socialtjänsten eller Migrationsverket. Sådant som ingår i asylutredningen vid första prövningen ingår inte i vad som kan ge arvode utöver schablon. Arvode utöver schablon måste sökas från nämnden senast tre månader efter utfört arbete.

Redogörelse för uppdraget

Gode mannen är skyldig att lämna redogörelse för uppdraget. För att arvode ska utgå enligt schablon ska redogörelse lämnas kvartalsvis. Om redogörelse för föregående kvartal inte är den gemensamma överförmyndarnämnden tillhanda senast den 5:e i månaden efter varje kvartal kommer arvodet sättas ned enligt rubriken ”nedsättning av arvode”. Redogörelse ska också lämnas när uppdraget upphör genom beslut från nämnden eller när barnet fyller 18 år.

För att arvode ska utbetalas måste redogörelseblanketten vara korrekt ifylld (se *Så här fyller man i redogörelseblanketten för uppdrag som god man för ensamkommande barn*).

Nedsättning av arvode

Skulle uppdraget inte bedömas vara tillfredställande utfört; om uppdragets omfattning varit mindre omfattande än själva förordnandet; om gode mannen inte lämnar uppgifter eller redovisning som nämnden begär eller om redovisning inte inkommer i tid kan arvodet minskas med hänvisning till detta.

Om redogörelse inkommer efter den 5:e i månaden minskas arvodet med 25 %, om redogörelse inkommer efter den 15:e i månaden minskas arvodet med 50 % och om redogörelsen inkommer efter den 25:e i månaden kan arvodet sättas ned helt.

I ärenden där godmanskapet upphör genom beslut från nämnden eller genom att barnet fyller 18 år ska slutredogörelse inlämnas senast 14 dagar efter upphörandedatumet. Om slutredogörelse inkommer 14 dagar efter upphörandedatumet minskas arvudet med 25 %, om slutredogörelse inkommer 24 dagar efter upphörandedatumet minskas arvudet med 50 %, om slutredogörelse inkommer 34 dagar efter upphörandedatumet kan arvudet sättas ned helt.

Ersättning för kostnader

Ersättning för kostnader i uppdraget utgår med sammanlagt 2 % av ett prisbasbelopp per år. Schablonersättningen kräver inga kvitton. Bilresor ersätts med Skatteverkets skattefria schablon per mil mot uppvisande av eventuella resor som specificeras på redogörelseblanketten. Den gemensamma överförmyndarnämnden har alltid rätt att kontrollera gode mannens uppgivna körsträcka mot valfri karttjänst, samt göra justeringar därefter. Resa med kollektivtrafik ersätts mot uppvisande av kvitto samt eventuell kallelse till mötet (avser exempelvis möten med Migrationsverket och advokat). Flygresor godkänns endast i undantagsfall och endast efter överenskommelse med nämnden på förhand.

Observera att det inte ingår i gode mannens uppdrag att skjutsa barnet till olika möten, exempelvis till olika aktiviteter. Detta eftersom gode mannen inte har hand om barnets dagliga omvårdnad. Det är i första hand vårdgivarens ansvar och i andra hand ansvarig socialsekreterares ansvar att följa barnet till angivet ställe¹.

Utbetalning

Utbetalning av arvudet till gode män för ensamkommande barn sker kvartalsvis i april, juli, oktober och januari för föregående kvartal. För att arvode ska utbetalas i april, juli, oktober och januari för föregående kvartal ska gode mannens redogörelse för det gångna kvartalet vara nämnden tillhanda senast den 5:e i månaden efter kvartalets utgång. Utbetalning av arvode för uppdrag som upphör sker efter granskning av slutredogörelse.

---

¹ Se *Socialtjänstens arbete med ensamkommande barn och ungdomar – en vägledning*, Socialstyrelsen, 2013, s. 100).